

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

_____ проф. І.Є. Цепенда

27 лютого 2019 р.

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування

Творчий конкурс з фаху

для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

на основі ступеня бакалавра при прийомі на навчання у 2019 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

Протокол № 3 від 27 лютого 2019 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування Творчого конкурсу з фаху є перевірка знань і відбір вступника для зарахування на навчання за другим магістерським рівнем напряму підготовки спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) при прийомі на навчання на основі бакалавра, спеціаліста до ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» у 2019 році.

Програма комплексного фахового вступного випробування із музичної педагогіки містить вимоги до:

А) виконання художніх концертних програм з фаху (профільного інструменту, сольного співу або диригування за вибором);

Б) усної анотації представлених творів до виконання;

а також критерії оцінювання концертного виконання програм і відповідей на теоретичні питання колоквиуму. Наведений перелік жанрових вимог творів, які виносяться на вступне випробування, дає можливість вступнику найяскравіше проявити свої мистецькі музичні здібності й систематизувати знання щодо параметрів підбору концертної програми вступного випробування.

Критерії оцінювання сприятимуть пошуку технічних і художньо-виразових можливостей творів для якісного виконання концертної програми вступного випробування та виявлення здатності до постійної та систематичної роботи, спрямованої на вдосконалення професійної музично-педагогічної майстерності, до наполегливого досягнення поставленої мети та якісного виконання роботи у професійній музично-педагогічній сфері; вміння вирішувати професійні завдання із застосуванням інформаційних технологій у професійній діяльності вчителя музичного мистецтва (за видами); нахилу до наукової рефлексії та гуманітарної експертизи проблем музично-педагогічної освіти; до розуміння еволюції культури та музичного мистецтва, як відображення основних тенденцій суспільно-історичного розвитку країни

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма фахових вступних випробувань передбачає виявлення належного рівня професійної практичної підготовки (**концертне виконання програми на профільному інструменті, або концертне диригування хором, або сольний спів**) та теоретичної (**усна анотації представлених творів до виконання та колоквиум з музичної педагогіки, музичної психології теорії та методики викладання спеціальних дисциплін, історії виконавства та основ наукових досліджень**) підготовки та художньо-творчих можливостей абітурієнта.

Програма має на меті перевірити: а) рівень музично-виконавської майстерності, музичного мислення та загальномузичного розвитку; б) рівень оволодіння різними за стилем та формою інструментальних, хорових або вокальних творів, сформованість виконавських навичок, що передбачає відповідний технічний рівень виконання, розкриття художнього змісту творів на основі глибокого і точного прочитання нотного тексту, створення власної інтерпретації на основі набутого виконавського досвіду; в) оволодіння навичками виконання поліфонії, творів великої форми та п'єси; г) рівень володіння музичним інструментом, вокалом та диригування, що передбачає професійне викладання в навчальних закладах.

Ступінь складності включених до програми різних за жанрами, стилями, формою творів визначається програмовими вимогами. Концертне виконання програми не повинно перевищувати 20-25 хвилин. Виконання програми вступного випробування визначає технічно-виконавський рівень та музичне мислення вступника, його артистизм, сценічну культуру, знання творчості композиторів, особливостей індивідуального стилю, музичної мови, етапів розвитку музичного мистецтва різних епох та мистецьких напрямків. Диригентське або вокальне виконання засвідчує володіння мануальною технікою і вокальною майстерністю (диригентський жест, показ вступу і зняття,

зміни темпу, нюансування, динамічні відтінки) та артистично-сценічну культуру.

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ

Концертне виконання програми на профільному інструменті

(два різнохарактерні твори за вибором)

Фортепіано

1. Твір великої, або середньої форми
2. П'єса кантиленного або віртуозного характеру, або концертний етюд.

Баян, акордеон, цимбали

1. Поліфонія (циклічний твір: прелюдія і fuga, токато, партита), або Сонатна форма (соната, концерт, сюїта) або варіації на народні теми (обробка народних мелодій, парафраз, фантазія, рапсодія).
2. Твір довільної форми (кантилена, віртуозна п'єса, естрадна і джазова імпровізація).

Бандура

1. Поліфонія (прелюдія і fuga, пасакалія, чакона), або Велика форма (концерт, соната, сюїта, варіації).
2. П'єса довільної форми (кантиленного або віртуозного характеру) або вокально-інструментальний твір (дума, арія, романс, обробка української народної пісні).

Скрипка, альт, віолончель, контрабас

1. Сонати і партити (2 частини), або Велика форма (концерт, I або II і III частини).
2. П'єса або віртуозного характеру.

Духові та ударні інструменти

- 1.Твір великої форми (концерт, соната).
- 2.П'еса,або віртуозного характеру.

Концертне диригування хором

- 1.Хоровий твір великої форми із супроводом фортепіано.
- 2.Хоровий твір a cappella.

Вокальна майстерність

- 1.Арія, або романс
2. Вокальний твір a cappella.

План усної анотації представлених творів до виконання

- 1.Короткий літературно-художній аналіз твору.
2. Короткі відомості про творчість авторів.
3. Загальна характеристика творчого стилю композитора.
4. Історія написання виконуваного твору.
- 5.Співвідношення між літературним першоджерелом і використаним композитором текстом (для вокальних і хорових творів).
6. Визначення проблематики (сюжет, тема, ідея).
7. Літературно-стилістичний аналіз поетичного тексту (для вокальних і хорових творів).
8. Музично-теоретичний аналіз твору (форма твору, фактура, ладотональний план, гармонія, метроритм, мелодика твору).
9. Характер супроводу (для вокальних і хорових творів).
10. Вокально-хоровий аналіз (для вокальних і хорових творів).
11. Тип і вид хору. Діапазони хорових партій. Теситурні умови. Ансамбль хору. Стрій хору.
- 12.Інтонаційні труднощі.
13. Ритмічні труднощі.

14. Диригентські та вокальні труднощі (для вокальних і хорових творів).
14. Виконавський аналіз (Трактування темпу та агогіки в зв'язку із образно-емоційною палітрою хорового твору. Фразування. Виділення місцевих та загальних кульмінацій. Динамічний план твору).
15. Звуковедення та його співвідношення з дикційними й динамічними особливостями. Характер хорового співочого дихання. Проблеми виконавсько-диригентської роботи (для вокальних і хорових творів).

ПИТАННЯ ДО АНОТАЦІЇ

«Музична педагогіка і музична психологія»

1. Аналіз-інтерпретація музичних творів як метод розвитку художньої культури
2. Взаємозв'язок навчання і виховання.
3. Виховна роль музики масових популярних жанрів.
4. Виховна функція музичного мистецтва.
5. Вікові особливості молодших школярів.
6. Вікові особливості підлітків.
7. Вплив засобів масової інформації на музично-естетичне виховання школярів.
8. Дидактична структура уроку музики.
9. Діалогічний підхід до побудови змісту музичного виховання в основній школі.
10. Духовно-світоглядна модель художньо-естетичного виховання в ЗОШ.
11. Завдання музичної освіти в умовах відродження української національної культури.
12. Загальні положення концепції художньо-естетичного виховання учнів у ЗОШ.
13. Зміст методики роботи під час проведення слухання музики у 5-8 класах
14. Інтерактивні методи на уроках музики.
15. Інтонування та сприйняття сучасної музики як педагогічна проблема
16. Метод педагогічного спостереження.
17. Методи естетичного виховання підлітків.
18. Методи розвитку звуковисотного слуху у дітей молодшого шкільного віку.
19. Методи розвитку метро-ритмічних здібностей учнів початкової школи.
20. Методи стимулювання творчої активності особистості засобами мистецтва.
21. Методи формування музичного смаку.
22. Методика розучування пісні.

23. Методологічні основи сучасної педагогіки мистецтва.
24. Можливість використання в школі поняття комплексу мистецтв.
25. Музикування – як педагогічна стратегія вчителя.
26. Музикування на елементарних музичних інструментах у творчому розвитку молодших школярів.
27. Музична грамота як складова частина проведення уроку музики.
28. Музичні здібності, їх види і характеристика.
29. Музична пам'ять, її складові.
30. Музичний слух, його види. Засоби розвитку музичного слуху.
31. Музична терапія, її особливості.
32. Музично-дидактичні ігри.
33. Народна творчість і її роль в естетичному вихованні учнів.
34. Об'єктивні та суб'єктивні критерії естетичної оцінки музичного твору.
35. Основні етапи розвитку музичного виховання в Україні.
36. Основні тенденції розвитку музичного виховання у кінці XIX початку XX ст.
37. Особливості інноваційного навчання і виховання учнівської молоді на уроках мистецтв.
38. Особливості та принципи конструювання сучасного уроку мистецтва.
39. Педагогіка як наука та мистецтво.
40. Педагогічна оцінка на уроках музики.
41. Педагогічна функція музично-освітніх радіо- і телепередач.
42. Педагогічний експеримент.
43. Педагогічні принципи навчання музики.
44. Перспективи музичного виховання у XXI ст.
45. Поняття духовного розвитку особистості.
46. Поняття слухацької культури школярів.
47. Поняття художньо-педагогічної інтерпретації музичного твору.
48. Порівняльна характеристика систем виховання Е.Ж. Далькроза, З. Кодая, К. Орфа.
49. Психологічні типології особистості, їх характеристика.
50. Психологічні типології особистості, їх роль в індивідуальному підході до учнів.
51. Про функції співу на уроках музики.
52. Різновиди музичної діяльності, їх характеристика
53. Роль і місце учителя музичного мистецтва в сучасній освіті.
54. Сприйняття музики як педагогічна проблема.
55. Сприйняття як соціокультурна та психолого-педагогічна проблема.
56. Суб'єктивний та об'єктивний аспекти виконавської інтерпретації
57. Сутність комплексного підходу до проведення уроку мистецтва.
58. Сутність поняття «естетична свідомість»
59. Сутність проблемного навчання.
60. Сутність, предмет і зміст художньо-естетичного виховання.

61. Сучасні педагогічні технології у діяльності учителя музики.
62. Урок, структура уроку.
63. Фактори спадковості та впливу середовища в процесі музичного виховання.
64. Форми і методи позакласної музично-виховної роботи.
65. Характеристика музичних здібностей школярів.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Національна доктрина розвитку освіти в Україні у ХХІ столітті // Дошкільне виховання. – 2002. - №7. – С.4-9.
2. Апраксина О.А. Методика музикального виховання в школі: Учебное пособие. – М.: Просвещение, 1983.
3. Арчажникова Л.Г. Профессия – учитель музыки: Кн. для учителя. – М.: Просвещение, 1984.
4. Кабалевский Д.Б. Воспитание ума и сердца: Книга для учителя. – М.: Просвещение, 1984.
5. Падалка Г.М. Учитель, музика, діти. – К.: Музична Україна, 1982.
6. Бенеш. Г. Психологія. Довідник. – К : Знання-Пресс, 2007. – 208 с.
7. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры: Психология человеческой судьбы. – Л, 1992.
8. Бочкарёв, Л.Л. Психология музыкальной деятельности. – М., Издательство «Институт психологии РАН», 1997.
9. Выготский Л. Психология искусства, М., 1965.
10. Готсдинер, А.Л. Музыкальная психология. - М.: Изд-во НВ Магистр, 1993.
11. Изард, К. Эмоции человека. – М., 1980.
12. Кадцын Л. Музыкальное искусство и творчество слушателя. – М., 1990.
13. Казанцева Л. П. Автор в музыкальном содержании. Астрахань, 1999.
14. Кирнарская, Д.К.. Психология специальных способностей. Музыкальные способности. – М.: Таланты – ХХІ век, 2004. С.496.
15. Курт Э., Музыкальная психология /Альманах музыкальной психологии. – М., 1994
16. Леонгард К. Анцентуированные личности. – К, 1981.
17. Любан-Плоцца Б., Побережна Г., Белов О. Музыка и психика: слушать душой. – К : АДЕФ, 2002. – 200 с.
18. Музична психологія: Навч.- метод. матеріали до курсу для спец. «Музичне мистецтво» / Харківська державна академія культури. / Упор. І. Польська – Х., 2003. – 18 с.
19. Музыкальная психология: Хрестоматия. / Состав. М.С.Старчеус. – М., 1992.
20. Назайкинский Е. В. Звуковой мир музыки. – М., 1988.

- 21.Назайкинський Е. В. Психологія музикальна – Муз. енцикл. М., 1978. – Т. 4.
- 22.Назайкинський, Е.В. О психології музикального восприяття. – М.: Изд-во «Музыка», 1972.
- 23.Овсянкіна Г. Музикальна психологія: Учебне посібня. – СПб : Союз художників, 2007. – 240 с.
- 24.Петрушин, В.И. Музикальна психологія: Учеб. посібня для студентів и преподавателів. – М.: Гуманит. Изд. Центр ВЛАДОС, 1997.
- 25.Петрушин В. Музикальна психотерапія: Теорія и практика. – М : Владос, 2000. – 76 с.
- 26.Психологія музикальної діяльності: Теорія и практика: Учеб. посібня для студ. муз.фак.высш. пед.учеб.заведеній / Д.Н.Кирнарська, Н.И.Киященко, К.В.Тарасова и др.; Под ред. Г.М.Цыпина. – М.: Издательський центр «Академія», 2003.
- 27.Психологія художественного творчествa: хрестоматія. – Минск: Харвест, 1999.
- 28.Романець В. А Психологія творчості. – К. Либідь, 2004. – 288 с.
- 29.Теплов Б. М. Психологія музикальних способностей. – М., 2004.
- 30.Холопова, В.Н. Музыка как вид искусства. Ч. I-II. – СПб., 2002.
- 31.Цыпин Г.М. Психологія музикальної діяльності: проблеми, сужденія, мненія. Посібня для учащихя. – М.: Интерпракс, 1994. – 374 с.
- 32.Цыпин, Г.М. Музыкант и его работа. – М., 1998.

«Методика музичного виховання»

1. Значення музичного мистецтва для всебічного розвитку особистості громадянина України. Поняття «Методика музичного виховання».
2. Провідні ідеї масового музичного виховання в зарубіжній музичній педагогіці.
3. Провідні ідеї українських композиторів і педагогів ХІХ–ХХ ст. стосовно музичного виховання підростаючих поколінь.
4. Методика музичного виховання в дошкільному навчальному закладі. Діагностика музичного розвитку дошкільників.
5. Вікова характеристика молодших школярів з огляду готовності дітей до музичного навчання та виховання.
6. Структура музикальності та умови її розвитку в школярів.
7. Включення дітей у різні види діяльності – запорука розвитку музичних здібностей.
8. Мета та завдання музичної освіти учнів 1–4-х класів.
9. Головна мета, завдання, особливості Програм із музики для загальноосвітніх навчальних закладів (ЗНЗ) України.
10. Зміст принципів, на яких ґрунтується програма з музичного мистецтва.

11. Особливості музичного сприймання та педагогічні проблеми його розвитку в учнів початкової школи.
12. Методика розучування пісні на уроках музики в початковій школі.
13. Методика роботи з нечисто інтонуючими школярами.
14. Ритмопластика та рухові ігри в системі методичних засобів учителя музики.
15. Музично-дидактичні ігри в системі методичних засобів учителя музики.
16. Виконавська діяльність на елементарних музичних інструментах як одна з форм художньої творчості на уроці.
17. Види діяльності й форми роботи на уроці, які сприяють розвитку музично-творчих здібностей (за Еллою Печерською).
18. Виховання ладового почуття учнів. Релятивна система його розвитку.
19. Мета та завдання музичної освіти в основній школі.
20. Типи уроків музики за Дмитром Кабалецьким. Особливості проведення уроків музичного мистецтва в ЗНЗ.
21. Нетрадиційні типи уроків музики (за Е. Печерською «Уроки різні та незвичайні»).
22. Взаємозв'язок різних видів мистецтва на уроках музики.
23. Вікові особливості учнів 5–8 класів
24. Особливості музичного сприймання та педагогічні проблеми його розвитку в учнів-підлітків. Музика як засіб самопізнання.
25. Різні підходи до проблеми сприймання музичних творів.
26. Виховна роль музичних творів.
27. Інформаційне забезпечення музичного сприймання школярів.
28. Художньо-педагогічний аналіз музичних творів (ХПА).
29. Художньо-педагогічне спілкування як метод управління музичним сприйманням школярів.
30. Особливості співацького розвитку учнів 5–8 класів ЗОШ.
31. Методики виховання співацьких умінь.
32. Гігієна, режим і охорона співацького голосу.
33. Методика розучування пісні з учнями основної школи.
34. Методика засвоєння музичних знань і умінь.
35. Домашні завдання школярам ЗНЗ із предмета «Музичне мистецтво»?
36. Принципи музичної педагогіки, на яких базується викладання музики в ЗНЗ.
37. Застосування ідеї Пам'ятки «Нема проблеми дисципліни, а є проблема інтересу» при проведенні музичних занять.
38. Учитель музики, вимоги до його педагогічної майстерності.
39. Головні ідеї музичної педагогіки та їхнє застосування в методиці музичного виховання.
40. Методика професійно-педагогічного самовдосконалення учителя музики ЗНЗ.
41. Майстерність учителя музики ЗНЗ у використанні предметних засобів навчання.

42. Методика оцінювання навчальних досягнень школярів.
43. Методика проведення позакласної музично-виховної роботи зі школярами.
44. Огляд методичних матеріалів, опублікованих у журналі «Мистецтво та освіта» в 2014 році.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Національна доктрина розвитку освіти в Україні у XXI столітті // Дошкільне виховання. – 2002. - №7. – С.4-9.
- Апраксина О.А. Методика музикального виховання в школі: Учебное пособие. – М.: Просвещение, 1983.
- Арчажникова Л.Г. Профессия – учитель музыки: Кн. для учителя. – М.: Просвещение, 1984.
- Кабалевский Д.Б. Воспитание ума и сердца: Книга для учителя. – М.: Просвещение, 1984.
- Падалка Г.М. Учитель, музика, діти. – К.: Музична Україна, 1982.
- Изард, К. Эмоции человека. – М., 1980.
- Кадцын Л. Музыкальное искусство и творчество слушателя. – М., 1990.
- Казанцева Л. П. Автор в музыкальном содержании. Астрахань, 1999.
- Любан-Плоцца Б., Побережна Г., Белов О. Музыка и психика: слушать душой. – К : АДЕФ, 2002. – 200 с.
- Назайкинский Е. В. Звуковой мир музыки. – М., 1988.
- Психология художественного творчества: хрестоматия. – Минск: Харвест, 1999.
- Романець В. А Психологія творчості. – К. Либідь, 2004. – 288 с.
- Цыпин, Г.М. Музыкант и его работа. – М., 1998.

«Основи наукових досліджень»

1. Роль і завдання наукових досліджень.
2. Класифікація наукових досліджень.
3. Принципи наукового дослідження, їх характеристика.
4. Підготовка та організація наукового дослідження.
5. Вихідні положення наукового дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання тощо).
6. Загальні вимоги до змісту наукової роботи.
7. Визначення проблеми і теми дослідження.
8. Планування дослідження.
9. Етапність написання наукової роботи.
10. Методи наукового дослідження (загальні і спеціальні).

11. Загальнонаукові та емпіричні методи дослідження.
12. Наукові методи в музикознавстві і культурології.
13. Принцип історизму в наукових дослідженнях
14. Науковий експеримент. Види експерименту.
15. Наукове спостереження. Види спостереження.
16. Анкетування. Види анкетування.
17. Опитування, інтерв'ю, бесіда. Опитувальні листи, вимоги до їх змісту та форми.
18. Тестування. Класифікація тестів.
19. Організація роботи з бібліографією та нотографією.
20. Інформативний пошук у бібліотеках, реферативних журналах, довідково-інформаційних фондах.
21. Загальні вимоги щодо зовнішнього оформлення наукового дослідження.
22. Літературне та графічне оформлення наукового дослідження. Бібліографія. Додатки.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабанский Ю. К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований / Ю. К. Бабанский. – М. : Педагогика, 1982. – 191 с.
2. Глинський Я. М. Практикум з інформатики : Навч. посібник. – 6-те вид. / Я. М. Глинський. – Львів : Деол, СПД Глинський, 2003. – 224 с.
3. Глушик С. В. Сучасні ділові папери : Навч. посіб. для вищ. та серед. спец. навч. закл. / С. В. Глушик. – К. : А.С.К., 2005. – 400 с.
4. Дикий Н. А. Основы научных исследований / Н. А. Дикий, А. А. Халатов. – К. : Вища школа, 1985. – 208 с.
5. Дисертації з проблематики музичного мистецтва.
6. Довідник здобувача наукового ступеня : Зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / [упоряд. Ю. І. Цеков]. – К. : Ред. Бюл. Вищої атестаційної комісії України : Видво “Толока”, 2004. – 69 с.
7. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень / А. М. Єріна. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 212 с.
8. Исаханов Г. А. Основы научных исследований / Г. А. Исаханов. – К. : Вища школа, 1985. – 208 с.
9. Кандидатська дисертація : методика написання і захисту : Посібник для аспірантів і здобувачів наукового ступеня. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 76 с.
10. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – [3-є вид.]. – К. : Професіонал, 2005. – 240 с.

11. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с.
12. Лудченко А. А. Основи научних досліджень / А. А. Лудченко. – К. : Знання, 2000. – 114 с.
13. Макогон Ю. В. Основи наукових досліджень / Ю. В. Макогон. – Донецьк : Альфа-прес, 2007. – 144 с.
14. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / [О. П. Кириленко та ін.] ; за ред. О. П. Кириленка. – Тернопіль : Екон. думка, 2012. – 195 с.
15. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. для студ., магістрів, асп. і викл. вищ. навч. закл. / [С. У. Гончаренко та ін.] ; ред. С. У. Гончаренко, П. М. Олійник. – К. : Вища школа, 2003. – 324 с.
16. Ніколаєва Л. М. Основи науково-дослідницької роботи / Л. М. Ніколаєва. – Львів : Сполом, 2003. – 172 с.
17. Основи наукових досліджень : Програма спеціального курсу для музичних факультетів університетів / [упор. І. М. Таран, Ю. Є. Юцевич]. – Івано-Франківськ : ВС ВО, 1995. – 15 с.
18. Кравець Н. П. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / Н. П. Кравець. – К. : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – 77 с.
19. Пілюшенко В. Л. Наукове дослідження : організація, методологія, інформаційне забезпечення / В. Л. Пілюшенко. – К. : Лібра, 2004. – 344 с.
20. Підготовка к изданию учебной, научной и справочной литературы : пособие для автора, рецензента, редактора и корректора / [сост. О. А. Добровольский, М. С. Хайнацкий]. – К. : Вища школа, 1990. – 84 с.
21. Полонский В. М. Оценка качества научно-педагогических исследований / В. М. Полонский. – М. : Педагогика, 1987. – 144 с.
22. Попов В. Н. Основи научних досліджень / В. Н. Попов, И. А. Бланк, В. И. Иваницкий. – К. : Вища школа, 1982. – 200 с.
23. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень / В. І. Романчиков. – К. : ЦУЛ, 2007. – 254 с.
24. Ростовський В. С. Основи наукових досліджень та технічної творчості / В. С. Ростовський, Н. В. Дібрівська. – К. : ЦУЛ, 2009. – 96 с.
25. Свердан М. М. Основи наукових досліджень / М. М. Свердан, М. Р. Свердан. – Чернівці : Рута, 2006. – 352 с.
26. Скаткин М. Н. Методология и методика педагогических исследований / М. Н. Скаткин. – М. : Педагогика, 1986. – 151 с.
27. Соловйов С. М. Основи наукових досліджень / С. М. Соловйов. – К. : ЦУЛ, 2007. – 176 с.
28. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – К. : Знання, 2007. – 317 с.

- 29.Таран І. М. Основи наукових досліджень : Навчальна програма та методичні рекомендації для студентів та магістрів музичних факультетів вищих навчальних закладів / І. М. Таран. – ІваноФранківськ : ВДВ ЦІТ, 2010. – 31 с.
- 30.Українсько-російсько-англійський тлумачний словник ділової людини / [уклад. П. Г. Зеленський, О. П. Зеленська]. – К.: Вища школа, 1998. – 543 с.
- 31.Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень : Конспект лекцій / А. С. Філіпенко. – К. : Академвидав, 2005. – 208 с.
- 32.Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень / Г. С. Цехмістрова. – К. : Слово, 2004. – 240 с.
- 33.Цюцюра С. В. Методологія, методика та інформаційні технології наукових досліджень / С. В. Цюцюра. – К. : Київський національний унт. будівництва і архітектури, 2004. – 43 с.
- 34.Чорненький Я. Я. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студентів / Я. Я. Чорненький, Н. В. Чорненька, С. Б. Рибак. – К. : Професіонал, 2006. – 208 с.
- 35.Шейко В. М. Організація і методика науково-дослідної діяльності / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – К. : Знання, 2006. – 307 с.
- 36.Шишка Р. Б. Організація наукових досліджень та підготовки магістерських і дисертаційних робіт / Р. Б. Шишка. – Харків : Еспада, 2007. – 368 с.
- 37.Шульга З. П. О методике научно-исследовательской работы / З. П. Шульга. – К. : КГУ, 1973. – 154 с.
- 38.Як підготувати курсову та дипломну роботи з психолого-педагогічних дисциплін : Методичні рекомендації для студентів університету / [упор. Б. Д. Кіндратюк, Б. З. Козак]. – Івано-Франківськ, 1993. – 20 с.

«Хорознавство та методика роботи з хором»

1. Проблема стилю в хоровому виконавстві.
2. Психологія диригування та питання творчої взаємодії диригента з хоровим колективо.
3. Концертна діяльність хорового колективу.
4. Співочий голос. Проблеми виховання хорового співака
5. Хоровий ансамбль .Його типи і види.
6. Роль диригентської техніки в хоровому виконавстві.
7. Репетиційний процес та концертні виступи хорових колективів.
8. Сучасні проблеми в галузі хорового виконавства.
9. Роль хору в оперному спектаклі (історичний аспект)
10. Історія вокально –хорових жанрів (Західна і Східна Європа).

11. Хорові жанри сучасної музики.
12. Українська духовна музика: історія і сучасність
13. Сучасна хорова освіта і її шляхи вдосконалення.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дирижерское исполнительство. Практика. История. Эстетика / Сб.статей. / ред.составитель Л.Гинзбург. – М.: Музыка, 1975
2. Дмитревский Г. Хороведение и управление хором. 2-е изд. – М.: Музыка, 1957
3. Живов В.Л. Исполнительский анализ хорового произведения//Работа с хором: Методика. Опыт. М.: Музыка, 1979.–С. 115–138
4. Живов В.Л. О музыкально-выразительных средствах в хоровом исполнительстве//Хоровой коллектив. М.: Музыка, 1976. С.20–41
5. Иванов-Радкевич А. О воспитании дирижера. – М.: Музыка, 1978
6. Казачков С.А. Дирижерский аппарат и его постановка. М.: Музыка, 1967.
7. Казачков С. Формы меняются - проблемы остаются. М.: Сов.музыка, 1978. №4.
8. Колесса М.Ф. Основи техніки диригування. К.: Музична Україна, 1981.
9. Краснощеков В.И. Вопросы хороведения. М.: Музыка, 1969.
- 10.Левандо П.П. Проблемы хороведения. Л.: Музыка, 1974.
- 11.Малько Н.А. Основы техники дирижирования. – М.: Музыка, 1965.
- 12.Мархлевський А.С. Практичні основи роботи в хоровому класі. –К.: Музична Україна, 1986.
- 13.Мусин И. Техника дирижирования. – М.: Музыка, 1967.
- 14.Ольхов К.А. Вопросы теории дирижерской техники и обучения хоровых дирижеров. Л.: Музыка, 1979.
- 15.Пігров К.К. Керування хором. – К.: Музична Україна, 1964.
- 16.Птица К.Б.О хоровом дирижировании // Работа в хоре. М.: Музыка, 1960. С.238-279.
- 17.Птица К.Б.Очерки по технике дирижирования хором. М.: Муз.гиз, 1948.
- 18.Радик Д.В. Моделювання та структурний аналіз виконавського твору. –К.: НМАУ, 2010.
- 19.Чесноков П.Г. Хор и управление им. М.: Музыка, 1961.

«Шкільне хорознавство»

1. Музично-естетичне виховання дітей та юнацтва.
2. Дитяче музично-хорове виховання в Україні XIX ст.
3. Глухівська школа – спеціальний дитячий співацький заклад.

4. Музично-хорове виховання дітей в Україні в ХХст. Педагогічна спадщина М. Леонтовича.
5. Методи В. Верховинця, К. Стеценка. Програма Д. Кабалевського, як одна з опорних систем в музичному вихованні дітей в Україні.
6. Відомі дитячі хорові колективи України, конкурси і фестивалі.
7. Системи та методики музичного виховання Е. Жак-Далькроза, К. Орфа, З. Кодаї, Д. Кабалевського, Д. Огороднова та ін.
8. Методи і принципи вокальної роботи з дітьми.
9. Вокально-хорові вправи в дитячому хорі.
10. Методика проведення репетицій в дитячому хорі.
11. Музично-слуховий розвиток дітей в хорі.
12. Емоційно-образне сприйняття музики у дітей в процесі вокально-хорової роботи.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андреева Л. Методика преподавания хорового дирижирования. – М.: Музыка, 1969. – 117 с.
2. Анисимов, А. Дирижёр–хормейстер : творч.–метод. зап. / А. Анисимов. – Л. : Музыка, 1976. – 159 с.
3. Асафьев Б.В. О хоровом искусстве. – Л.: Музыка, 1980. – 212 с.
4. Безбородова, Л. Диригування. – М: Освіта, 1990 .
5. Бенч-Шокало О.Г. Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції: Навч. посіб. – К.: Ред. журн. "Укр. Світ", 2002. - 440 с: іл., нот.
6. Бернштейн Н.А. О построении движений. – М.: 1985. – 175 с.
7. Білявський Е.Г. Засвоєння сучасної музичної мови в хорі. – К.: Музична Україна, 1984. – 40 с.
8. Болгарский А., Сагайдак Г. Хоровий клас і практика роботи з хором. – К.: Музична Україна, 1987.
9. Виноградов, К. П. Работа над дикцией в хоре / К. П. Виноградов. – М.: Музыка, 1967.
10. Гинзбург Л. Дирижерское исполнительство. Практика. История. Эстетика. – М.: Музыка, 1975. – 631 с.
11. Дирижерское исполнительство. Практика. История. Эстетика. – М.: Музыка, 1975. – 143 с.
12. Дмитревський Г.С. Хорознавство і керування хором. - К.: 1961. - 93 с.
13. Дмитриевская, К. Н. Анализ хоровых произведений / К. Н. Дмитриевская. – М., 1965.
14. Егоров, А. А. Очерки по методике преподавания хоровых дисциплин / А. А. Егоров. – Л., 1958.

- 15.Егоров, А. А. Теория и практика работы с хором / А. А. Егоров. – Л. ; М.: Госмузиздат, 1951.
- 16.Ержемский Г.Л. Психология дирижирования. – М.: Музыка, 1988. – 78с.
- 17.Егоров О.О. Теорія і практика роботи з хором. – К.: 1961. – 237с.
- 18.Живов В.Л. Хоровое исполнительство. Теория. Методика. Практика Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М. Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. – 272 с.
- 19.Живов, В. Л. Интерпретация хоровой музыки / В. Л. Живов. – М, 1991.
- 20.Живов, В. Л. Исполнительский анализ хорового произведения. – М., 1987
- 21.Живов, В. Л. О выразительности дирижёрского жеста / В. Л. Живов // Работа в хоре. – М., 1977.
- 22.Живов, В. Л. О музыкально-выразительных средствах в хоровом исполнительстве / В. Л. Живов // Хоровой коллектив.– М.: Музыка, 1976.
- 23.Живов, В. Л. Трактовка хорового произведения / В. Л. Живов. – М., 1986.
- 24.Зиновьева, Л. П. Вокальные задачи ауттакта в хоровом дирижировании / Л. П. Зиновьева. – СПб. : Композитор, 2007. – 152 с.
- 25.Иванов-Радкевич А.П. О воспитании дирижера. - М.: Музыка 1973. – 75с.
- 26.Иконникова, Л. Н. Интерпретаторская культура хорового дирижера / Л. Н. Иконникова ; науч. ред. Ю. Д. Златковский. – Минск : Изд. центр БГУ, 2005. – 143 с.
- 27.Казачков, С. А. Дирижер хора – артист и педагог / С. А. Казачков ; Казан. гос. консерватория. – Казань, 1998. – 308 с.
- 28.Казачков, С. А. Дирижерский аппарат и его постановка : учебное пособие / С. А. Казачков. – М., 1967. – 111 с.
- 29.Казачков, С. А. О вокально-хоровой фразировке : беседы в форме рондо / С. А. Казачков. – Казань : Изд-во Казан. консерватории, 2001. – 48 с.
- 30.Казачков, С. А. От урока к концерту / С. А. Казачков. – Казань : Изд-во Казан. ун-та, 1990. – 343 с.
- 31.Кан Э. Элементы дирижирования / Э. Кан. – Л.: Музыка, 1980. – 216 с.
- 32.Канерштейн М.М. Вопросы дирижирования. - М.: Музыка, 1965. – 220с.
- 33.Когадеев А. Техника хорового дирижирования. Элементарные основы / А. П. Когадеев // Учебное пособие для музыкальных и музыкально-педагогических училищ. – Мн.: Высшая школа, 1968. – 252 с.
- 34.Колесса М.Ф. Основи техніки диригування. – К.: Музична Україна, 1981. – 204с.
- 35.Копытман, М. Хоровое письмо / М. Копытман. – М. : Совет. композитор, 1971. – 200 с.
- 36.Кофман Р.І. Виховання диригента: психологічні особливості. – К.: Музична Україна. 1986.-38с.
- 37.Краснощеков В.И. Мир дирижера. - Л.: Музыка, 1969. –298с.
- 38.Краснощёков, В. И. Вопросы хороведения / В. И. Краснощёков. – М.: Музыка, 1969. – 300 с.

39. Кузнецов, Ю. М. Практическое хороведение. Учебный курс хороведения / Ю. М. Кузнецов. – М.: 2009. – 158 с.
40. Кузнецов, Ю. М. Экспериментальные исследования эмоциональной выразительности хора / Ю. М. Кузнецов. – М.: 2007. – 198 с.
41. Левандо, П. П. Анализ хоровой партитуры / П. П. Левандо. – Л. : ЛГИК, 1971.
42. Левандо, П. П. Проблемы хороведения / П. П. Левандо. – Л., 1979.
43. Левандо, П. П. Хоровая фактура / П. П. Левандо. – Л. : Музыка, 1984. – 124 с.
44. Леонарди, Е. И. Дикция и орфоэпия : сб. упражнений по сцен. речи / Е. И. Леонарди. – М. : Просвещение, 1967. – 237 с.
45. Малько Н.А. Основы техники дирижирования. – М.: Музыка, 1965. – 215с.
46. Матальев Л.Н. Основы дирижерской техники. – М.: Советский композитор, 1986. – 208с
47. Мусін І. Техніка диригування. – Л.: Музыка, 1967
48. Оголец А. С. Слово и музыка в вокально-драматических жанрах. – М., 1960.
49. Оголец, А. С. Специфика выразительных средств. – М., 1959.
50. Ольхов К. Питання теорії диригентської техніки та навчання хорових диригентів .– Л.: Музыка, 1979.
51. Ольхов, К. А. О дирижировании хором : Крат. пособие / К. А. Ольхов. – Л.: Музгиз, 1961. – 108 с.
52. Ольхов, К. А. Теоретические основы дирижерской техники / К. А. Ольхов. – 2-е изд. – Л.: Музыка, 1984. – 160 с.
53. Пазовський А. Записки диригента. – М.: Російський композитор, 1969.
54. Пігров К. Керування хором. – К.: Музична Україна, 1956. – 220с
55. Полтавцев И. Светозарова М. Курс чтения хоровых партитур. – М.: 1966.
56. Птица, К. Б. Очерки по технике дирижирования хором : Материал к курсу техники дирижирования / К. Б. Птица. – М.; Л.: Музгиз, 1948. – 160
57. Разумний І. Посібник з хорового диригування. – К.: Музична Україна, 1968.
58. Садовников, В. И. Орфоэпия в пении / В. И. Садовников. – М., 1958. – 80 с.
59. Самарин, В. А. Хороведение и хоровая аранжировка / В. А. Самарин. – М.: Академия, 2002. – 352 с.
60. Семенюк, В.О. Хоровая фактура. Проблемы исполнительства. – М.: ООО Издательство «Композитор», 2008. – 328 с.
61. Сивизьянов, А.С. Проблема мышечной свободы дирижера хора (начальное обучение). – М.: Музыка, 1983. – 55 с., нот.
62. Соколов В. Работа з хором. – М.: Музыка, 1967
63. Хакимова, А. Хор а сарелла (исторические, эстетические и теоретические вопросы жанра). – Ташкент, 1992
64. Чесноков, П. Г. Хор и управление им / П. Г. Чесноков. – М. : Госмузиздат, [1961]. – 241 с.
65. Шамина Л. Работа с самодеятельным хором / Л. В. Шамина. — М.: Музыка, 1981. — 165 с. (2-е изд. — М.: Музыка, 1988. – 175 с.)

66.Шварц, Н. Ансамбль в хоре. – М., 1961.

67.Шинтяпіна І.В. Формування художньо-творчих умінь майбутніх учителів музики у процесі диригентсько-хорової підготовки. – Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук – К., 2005. – 187 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка	Критерії оцінки
1 бал	невиконання концертної програми з фаху; анотація творів неповна, малозмістовна, відсутні основні відомості про авторів творів; відповіді на питання неправильні або відсутні, не висвітлюють зміст поставлених питань.
2 бали	програма абітурієнта не відповідає вимогам; твори виконано на низькому професійному рівні; відтворення нотного тексту з грубими помилками; незнання програми напам'ять; відсутність володіння технікою гри на інструменті чи диригентською технікою; численні технічні похибки і зупинки; відсутність ритмічної координації виконавських жестів; слабка музична ерудиція, що проявляється у відсутності грамотного стильового відтворення авторських композицій; відсутність навиків точного і виразного інтонування (у вокально-інструментальних, інструментальних та хорових творах); відсутність артистично-сценічної культури; анотація творів неповна, малозмістовна, відсутні основні відомості про авторів творів; відповіді на питання неправильні або відсутні, не висвітлюють зміст поставлених питань.

<p>3 бали</p>	<p>інтонаційно нечисте виконання програмового матеріалу, відсутність ладового відчуття, недовиконання твору до кінця; неволодіння мануальною, або вокальною технікою та відсутність емоційної виразності, неартистичне виконання творів; часткове виконання завдання з порушенням інтонації, спів без опори на дихання, зрив під час виконання інструментального твору; анотація творів неповна, з частковою характеристикою музично-теоретичних, вокально-хорових та стильових особливостей партитур; відповіді на питання неправильні, не висвітлюють зміст поставлених питань.</p>
<p>4 бали</p>	<p>програма абітурієнта частково не відповідає вимогам; виконання програми з помилками або зупинками (в нотному тексті, ритмі, темпі, динаміці, нюансуванні); часткове знання програми напам'ять; слабка техніка гри на інструменті чи диригентська техніка; окремі технічні похибки і зупинки; слабка ритмічна координація виконавських жестів; недостатність музичної ерудиції, що проявляється у неграмотному стилістичному виконанні програми; інтонування з грубими помилками (у вокально-інструментальних, інструментальних чи хорових творах); невиразна артистично-сценічна культура; анотація творів неповна, з частковою характеристикою музично-теоретичних, вокально-хорових та стильових особливостей партитур; відповіді на питання неточні або частково неправильні, не висвітлюють повною мірою зміст поставлених питань.</p>
<p>5 балів</p>	<p>програма абітурієнта відповідає вимогам; неналежний художній рівень виконуваних творів, допущення текстових помилок (темп, метро ритм, штрихи, поверхове відтворення стильових особливостей творів); неволодіння технікою виконання та відсутність емоційної виразності; неартистичне виконання творів; художньо та технічно недосконале виконання творів; анотація творів повна, змістовна, але є неточності в характеристиці</p>

	<p>музично- теоретичних особливостей партитур; відповіді на питання неточні або частково неправильні, не висвітлюють повною мірою зміст поставлених питань.</p>
6 балів	<p>програма абітурієнта частково не відповідає вимогам; виконання програми з помилками або зупинками (в нотному тексті, ритмі, темпі, динаміці, нюансуванні); часткове знання програми напам'ять; слабка техніка гри на інструменті чи диригентська техніка; окремі технічні похибки і зупинки; слабка ритмічна координація виконавських жестів; недостатність музичної ерудиції, що проявляється у неграмотному стилістичному виконанні програми; інтонування з грубими помилками (у вокально-інструментальних, інструментальних чи хорових творах); невиразна артистично-сценічна культура; анотація творів повна, змістовна, але є неточності в характеристиці музично- теоретичних особливостей партитур; відповіді на питання неточні або частково неправильні, не висвітлюють повною мірою зміст поставлених питань.</p>
7 балів	<p>програма абітурієнта відповідає вимогам; виконання програми з окремими помилками (в нотному тексті, ритмі, темпі, динаміці, нюансуванні); виконання програми напам'ять; виразне, інтонаційно чисте виконання програмового матеріалу, але допущення ряду помилок (супровід співу надто голосним акомпанементом, форсований звук, темпові, ритмічні неточності, поверхове відтворення музичного образу твору); добре розвинутий слух і почуття ритму; недостатність музичної ерудиції, що проявляється у неточному стилістичному виконанні програми; інтонування з окремими помилками (у вокально-інструментальних, інструментальних та хорових творах); належна артистично-сценічна культура; у виконанні різних технічних, динамічних прийомів, допущення деяких штрихових неточностей;</p>

	<p>анотація творів повна, змістовна, але є неточності в характеристиці вокально-хорових та стильових особливостей партитур; відповіді на питання неповні.</p>
8 балів	<p>програма абітурієнта відповідає вимогам; виконання програми з окремими помилками (в нотному тексті, ритмі, темпі, динаміці, нюансуванні); виконання програми напам'ять; добре розвинутий слух і почуття ритму; недостатність музичної ерудиції, що проявляється у неточному стилістичному виконанні програми; інтонування з окремими помилками (у вокально-інструментальних, інструментальних та хорових творах); належна артистично-сценічна культура; . належний художній рівень виконання програмового матеріалу, допущення окремих неточностей при трактуванні стилю і жанру твору; допущення окремих неточностей в передачі засобів музичної виразності; у виконанні різних технічних, динамічних прийомів допущення деяких штрихових неточностей; анотація творів повна, змістовна, але є неточності в характеристиці стильових особливостей партитур; відповіді на питання неповні.</p>

9 балів	<p>програма абітурієнта відповідає вимогам; вільне володіння виконавською технікою; глибоке проникнення в авторський задум з переконливою інтерпретацією творів; артистичність виконання та емоційна виразність; високий художній рівень виконання інструментальних творів, всебічне розкриття стилю та жанру виконуваних творів; анотація творів повна, змістовна, з характеристикою музично-теоретичних, вокально- хорових та стильових особливостей партитур; професійне і грамотне виконання авторського тексту, відповідно до задуму композитора ; безпомилкове виконання програми напам'ять; висока технічна майстерність; яскраві музичні здібності; висока музична ерудиція, що проявляється у точному стилістичному виконанні програми; правильне інтонування (у вокально-інструментальних, інструментальних та хорових творах); висока артистично-сценічна культура; анотація творів повна, змістовна, з характеристикою музично-теоретичних, вокально- хорових та стильових особливостей партитур; відповіді на питання повні, глибоко висвітлюють зміст поставлених питань.</p>
----------------	---

10 балів	<p>програма абітурієнта відповідає вимогам; високий художній рівень виконання програмового матеріалу, всебічне розкриття стильових ознак музичного твору, відповідність інтерпретації, високий артистизм та сценічна культура; професійне і грамотне виконання авторського тексту, відповідно до задуму композитора; безпомилкове виконання програми напам'ять; висока технічна майстерність; яскраві музичні здібності; висока музична ерудиція, що проявляється у точному стилістичному виконанні програми; правильне інтонування (у вокально-інструментальних, інструментальних та хорових творах); високаартистично-сценічна культура; анотація творів повна, змістовна, з характеристикою музично- теоретичних, вокально- хорових та стильових особливостей партитур; відповіді на питання повні, глибоко висвітлюють зміст поставлених питань.</p>
-----------------	--